

lig Maade, jo mere gør Samfundet for at holde ham nede i Stedet for at vække ham en hjælpsom Haand til at komme paa ret Køl igen.

Indenrigsministeren (Hørring): Saafernt man vil bedømme det foreliggende Forslag ud fra den fri Konkurrences Standpunkt, som de ærede Medlemmer for Kjøbenhavns 10de Valgfreds (Jensen) og Kjøbenhavns 3dje Valgfreds (Alfred Christensen) gjorde, skal jeg villig indrømme, at der ikke er Tale om, at Forslaget kan staa for Dom. Det er jo skrevet ud fra et helt andet Standpunkt. Det er skrevet ud fra den Betragtning, som for Resten allerede er gældende i den Lov, vi nu have, at med Hensyn til Udstænkning og Salg af stærke Drikke har Samfundet en Forpligtelse til at holde Fristelsen borte, navnlig den Fristelse, der kan opstaa, naar Udsalg og Udstækningssteder findes i større Udstrækning, end rimeligt er. Det er denne Fremgangsmaade, der — som det blev fremhævet af det ærede Medlem for Kalundborg (Krabbe) — ligger til Grund for Forslaget, og naar man angriber Forslaget ud fra den fri Konkurrences Standpunkt, har jeg for mit Vedkommende ikke noget at svare dertil, naar det skalde gælde et Forsvar for Loven. Om det er berettiget paa det Omraade at gøre den fri Konkurrences Hensyn gældende, skal jeg ikke komme nærmere ind paa. Jeg synes ikke, det har megen Betydning at indlade sig i en længere Diskussion om dette Spørgsmaal, det har kun en rent akademisk Interesse. Det er jo ikke alene saaledes, at vi her i Landet forlængst ere komne bort fra at indrette vore Retregler angaaende Udsalg af og Handel med stærke Drikke ud fra Synspunktet: fri Konkurrence, man er ogsaa komne bort fra det i saa godt som alle andre Lande. Endogsaa de nordamerikanske Fri-stater, som ellers staa paa Frihedens og de demokratiske Synspunkters Grund i største Udstrækning, ere jo gaaede med til at indskrænke Udstækningsretten med Hensyn til stærke Drikke i allerhøjeste Grad. Det samme gælder Norge, der er gaaet meget vidt frem i saa Henseende. Det skal jeg altsaa lade ligge.

Jeg skal tage Forslaget, som det er, og nærmest holde mig til de Betragtninger, der fremkom fra dem, der mene at kunne slutte sig til Forslaget. Man har navnlig gjort den Indvending, at Forslaget skalde gaa ud paa at give Indenrigsministeriet for stor Myndighed med Hensyn til Sagens Ordning. Man har ment, at Tyngdepunktet maatte ligge hos Kommunalbestyrelserne og ikke hos

Regeringen. Naar denne Betragtning gøres gældende, vil jeg dog meget raade til, at man holder to Ting ude fra hinanden: Spørgsmaalet om en Begrænsning i Antallet af de Adkomster, der skulle meddeles, og Spørgsmaalet om, hvem der i det enkelte Tilfælde skal meddele Adkomsten. Der er stor Forskel paa, hvorledes man vil behandle det ene eller det andet af disse Spørgsmaal, idet det navnlig er det første, der tillader, at man kan gaa meget vidt med at lægge Tyngdepunktet over i Kommunalbestyrelsen, medens det sidste vistnok ikke tillader det. Naar Spørgsmaalet er om en Begrænsning af Antallet af Adkomsterne, finder jeg det overordentlig rimeligt, at Kommunalbestyrelserne saa Hovedafgørelsen, men jeg mener egentlig ogsaa, at saaledes er det efter det foreliggende Forslag. Det foreliggende Forslag har jo optaget Loven af 23de Maj 1873, § 9, og udført denne Regel nærmere. Reglen gaar ud paa, at Kommunalbestyrelsen i Købstæderne skal have Ret til at vedtage, at der ikke i Købstæderne skal gives Adkomster paa Bevarternæring ud over et vist Antal. De kunne gøre det med Approbation af Indenrigsministeriet, men denne Approbation er jo nærmere et Tilhvi med, at de Vedtægter, der saaledes besluttet af Kommunalbestyrelserne, blive tilfredsstillende, navnlig i formel Henseende, og blive nogenlunde egale. Man maa jo ogsaa huske paa, at det Hensyn virkelig ikke har saa lidt at sige ved saadanne Regler, at de ikke afvige altfor stærkt fra hinanden i den ene By sammenholdt med den anden. Ellers have Kommunalbestyrelserne her i Købstæderne absolut det afgørende Ord at sige. Saaledes har det været hidtil, og saaledes er det ogsaa efter Forslaget her, hvor man i den Henseende kun har gjort en meget væsentlig Ændring, nemlig den, at Vedtægterne i Fremtiden ikke alene angaa det egentlige Værtshushold, men tillige Gæstgiveriet. Det var en stor Mangel ved Loven af 1873, at den indskrænkede disse Vedtægters Omraade til alene at gælde Værtshushold, medens man lod Gæstgiveriet blive helt udenfor. Det har vist sig her i Kjøbenhavn, at det har haft meget uheldige Følger, idet det har ledet ikke saa Mennesker hen til at tage Borgerkab som Gæstgiver, uagtet det, de ville, var at drive Værtshushold, og uagtet de vidste, at de ikke kunde opnåa Borgerkab som Værtshusholdere. Dette uheldige Forhold vilde man kunne ændre for Fremtiden, dersom man lader Vedtægterne tillige omfatte Gæstgiveri, og saaledes er Forholdet tænkt ordnet efter Lovforslaget for Købstædernes Vedkommende.